

**LISENSBESTEMMELSER
FOR NORSK TRAVSPORT**

**TRENERLISENSER
KJØRELISENSER
MONTÉLISENSER**

Gjeldende fra og med 01.01.08

FELLES KRAV FOR ALLE LISENSER

1. Medlemskap i travlag tilsluttet DNT.
2. Utdannet og godkjent etter de krav som er spesifisert for den enkelte lisens.
3. **Lisens** utstedes ikke eller inndras, enten for et bestemt tidsrom eller for alltid, når person i henhold til Lov om dyrevern er funnet uskikket til å ha egne eller andres hester i sin varetekt (oppstallet og/eller i trening).
4. **Lisens utstedes ikke til, eller inndras for et bestemt tidsrom eller for alltid fra person som er ilagt sanksjon i medhold av DNTs lov § 12-2, pkt 1 b-d og pkt 2.**

TRENERLISENSER

For å kunne innmeldes og delta i travløp arrangert i henhold til Reglement for travsport i Norge må alle hester være registrert på en treningsliste.

Hester skal registreres på treningslisten til den som har treneransvaret for hesten.

Alle personer som skal registrere hester på sin treningsliste, må inneha trenerlisens utstedt av DNT. Dersom trener har flere filialer, skal det også oppgis på hvilken filial hver hest står oppstallet.

Det finnes 2 trenerlisenser:

- Profesjonell trenerlisens (A og B)
- Amatør trenerlisens

FELLES KRAV FOR ALLE TRENERLISENSER

1. **Folkeregisterregistrert i Norge.**
2. Ved etablering av stall/oppstallingssted, og ved flytting/adresseendring for stall/oppstallingssted, skal **hjemmebanens lisensnemd** ha skriftlig underrettelse om dette. **Kopi skal sendes til DNT.** Stall/oppstallingssted skal fylle betingelser gitt i, eller med hjemmel i Lov om dyrevern, eller andre offentlige krav. **Dersom en trener har hester oppstallet mer enn et sted, skal hver filial være oppgitt til hjemmebanens lisensnemd.**
3. **Lisens**innehaveren plikter, på forlangende og til enhver tid, å la en representant for **den lokale lisensnemd** foreta inspeksjon av **at de hester som er oppstallet til enhver tid er i tråd med innrapportert treningsliste.**
4. **Lisens**innehaveren er ansvarlig for at det til enhver tid er **innrapportert** oppdatert treningsliste til hjemmebanen. Ved mangelfull, eller uriktig treningsliste kan **lisensen** inndras. **Komplett treningsliste skal sendes til hjemmebanen én gang årlig.** Endringer i treningsliste skal meldes umiddelbart til hjemmebanen.
5. For å kunne innmelde en hest til travløp må den aktuelle hesten være registrert på vedkommende treners treningsliste. Dette må være registrert hos trenerens hjemmebane senest siste virkedag før innmeldingen. Tidligere trener må ha meldt en hest ut av sin trening før ny trener kan melde den inn.

6. For lisensen betales en registreringsavgift, samt en årlig avgift som fastsettes av DNT.

FORNYELSE AV TRENERLISENS

Trenerlisenser utstedes for et kalenderår ad gangen. Hvert år må lisensinnehaver innen 1.12. levere en skriftlig søknad om fornyelse til DNT. Sammen med denne søknaden skal det følge komplett liste over hester oppstallet og i trening.

For at lisensen skal utstedes for et nytt år må lisensinnehaver oppfylle de angitte krav for den lisensen det søkes om.

KRAV FOR Å FÅ OG BEHOLDE PROFESJONELL TRENERLISENS:

Må ha avlagt godkjent eksamen ved Norsk Travtrenerskole. **Lisensen** kan utstedes til personer etter fylte 18 år, og senest fem år etter avlagt eksamen. Personer som tidligere har hatt **profesjonell trenerlisens A**, kan få utstedt denne lisens igjen etter begrunnet søknad til DNT.

Utenlandske travtrenere må gjennomføre og få godkjent et **amatør trenerlisens**kurs for å få utstedt norsk **profesjonell trenerlisens**.

1. **Lisens**innehaveren skal til enhver tid være registrert i firmaregister i Norge, eventuelt ansatt i firma som er registrert i dette register. Det skal årlig sendes inn attest fra dette registeret til DNT.
2. **Lisens**innehaveren skal stille en garanti - stor kr. 20.000,- for trener**lisensen**. B-trenere skal stille en garanti på kr 10.000,-
Garantien gjelder økonomiske forpliktelser overfor Det Norske Travselsskap, tilsluttede totalisatorselskap/forbund og utenlandske sentralorganisasjoner. Når disse forpliktelsene overstiger 50 % av garantibeløpet, kan **lisensen** inndras.
3. **Lisens**innehaveren plikter å sørge for at regnskapet er i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende krav fra offentlige myndigheter, og at **lisens**innehaveren, eller firma vedkommende er ansatt i, er registrert som næring i de dertil bestemte offentlige registre. Firma som har ansatt mer enn én **lisens**innehaver, må gi skriftlig beskjed til DNT, til hvilken **lisens** det er gitt prokura for å opptre på vegne av firmaet som travtrener.
4. **Lisens**innehaver som er gitt konkurskarantene, mister retten til å inneha **trenerlisens** i det tidsrom og etter de bestemmelser konkurskarantenen fastsetter.

Profesjonell trenerlisens A omfattes av DNTs trekkordning for hester **lisens**innehaveren har i registrert trening.

PROFESJONELL TRENERLISENS B utstedes ikke etter 1.1.2001

KRAV FOR Å FÅ OG BEHOLDE AMATØR TRENERLISENS:

For å få utstedt amatør trenerlisens kreves et amatørtrenerlisenkurs på hjemmebanen. Kurset omfatter gjennomgang av travsportens organisering, informasjon om dopingbestemmelser, samt travsportens regelverk og bestemmelser. Kurset arrangeres av hjemmebanens utnevnte lisensnemd.

Kursets omfang er minimum tre timer, og kursavgift er kr 500,- pr pers.

For personer som er registrert som trener på hest pr 01.01.08 vil det ikke kreves kurs, og disse vil automatisk registreres med amatør trenerlisens. Personer som tidligere har vært registrert som trener på hest kan få utstedt amatørtrenerlisens etter søknad.

Lisensen kan utstedes til personer etter fylte 16 år. Personer under 18 år registreres med verge.

1. For hester i trening hos innehaver av amatør trenerlisens må lisensinnehaveren selv, ektefelle/samboer eller nær slektning være registrert som ansvarshavende eier/leier i Det Norske Travselskap.
Med nær slektning menes barn, barnebarn, foreldre, besteforeldre, søsken, samt ektefelle/samboers barn og foreldre.
Unntak fra denne bestemmelse gjøres kun for godkjente hingsteholdere som kan trene avlshingster de har i stasjon.
2. Oppstallingsstedet skal være geografisk beliggende slik at det er praktisk mulig for lisensinnehaveren selv, ektefelle/samboer, slektning i rett opp- eller nedadstigende rekkefølge eller stallansatt hos lisensinnehaveren å ha det daglige tilsynet med hesten(e).
3. Amatør trenere som har hester i trening for andre ved innføring av denne bestemmelse kan søke DNT om en midlertidig profesjonell trenerlisens. For å kunne søke om dette må vedkommende fylle kravene 1-4 under Profesjonell trenerlisens.
En slik midlertidig profesjonell lisens forutsetter at vedkommende søker og gjennomfører travtrenerutdanning innen 01.01.09. Dersom dette ikke overholdes vil lisensen inndras fra den første i påfølgende måned, og vedkommende vil automatisk miste retten til å trene hester hvor ikke lisensinnehaveren selv, ektefelle/samboer eller nær slektning er registrert som ansvarshavende eier/leier i Det Norske Travselskap.

KJØRE/MONTÉLISENSER

Det finnes 6 kjøre/monté lisenser.

- Trener kjørelisens (T)
- Catchdriver kjørelisens (C)
- Stallansatt kjørelisens (S)
- Amatørkjørelisens (A)
- Rekrutt kjørelisens (R)
- Montélisens (M)

FELLES KRAV FOR KJØRE-/ MONTÉLISENSER

1. Person må være fylt 16 år, og ikke over fylte 70 år for utstedelse av lisens. For ponnilisenser gjelder egne aldersbestemmelser som er fastsatt i Særskilte bestemmelser for ponnitrav. **Lisens kan maksimalt beholdes ut det året vedkommende fyller 70 år.**
2. Person må være bostedsregistrert i Norge.
3. Det foreligger dokumentasjon på at søkeren tilfredsstiller de medisinske krav fastsatt av DNT for å få eller inneha lisens. Egenerklæring og legeattest sendes DNT på fastsatt skjema hvert 5. år til fylte 60 år, deretter hvert 3. år. Når DNT finner det påkrevd, kan legeerklæring kreves oftere.
4. Kjørefarger – draktfarger – er godkjente.
5. Annen dokumentasjon som måtte kreves er innsendt og godkjent.

FORNYELSE AV KJØRE- OG MONTÉLISENS

Skjer uten forutgående søknad ved kalenderårets begynnelse til alle som fyller følgende krav **ene for kjøre/montélisenser nevnt ovenfor, samt følgende:**

1. Kjørt/ridd i totalisator-/premieløp, mønstrings- eller prøveløp foregående kalenderår.
2. Årlig **lisensavgift** er betalt

Når lisensinnehaber ikke har kjørt/ridd totalisator-/premieløp, mønstrings- eller prøveløp foregående kalenderår inndras lisensen, og vedkommende må kjøre/ri nytt godkjent prøveløp før lisensen igjen aktiveres. **Lisensinnehaber som har både kjøre- og montélisens beholder begge typene når vedkommende har minst én start i minst en av løpstypene.**

Når lisensinnehaber ikke har kjørt/ridd totalisator-/premieløp, mønstrings- eller prøveløp de tre siste kalenderår må vedkommende gjennomføre nytt godkjent lisenskurs med det angitte omfang, for igjen å få utstedt lisens.

INNDRAGNING AV KJØRE-/MONTÉLISENS

1. Kjøre-/montélisens kan inndras for et bestemt tidsrom eller for alltid etter innstilling fra DNTs oppnevnte medisinske rådgivende lege på grunn av sykdom eller helbredssvekkelse som beskrevet i § 2-7 i Løpsreglementet. Når kjører/rytter er nektet å delta i totalisatorløp på medisinsk grunnlag, kan DNT kreve samtykke til å innhente nødvendige opplysninger, begrenset til angjeldende sak.

2. I tilfeller der lisensinnehaver anses å ikke ha tilstrekkelige teoretiske og/eller praktiske kunnskaper til forsvarlig å delta i travløp, kan dommerkomitéen og/eller DNT inndra lisensen. Når lisens er inndratt på denne måten kreves ny godkjent teoretisk og/eller praktisk eksamen før lisensen igjen aktiveres.
3. Når kjører/rytter av andre grunner er nektet å delta i totalisatorløp, kan DNT kreve ny godkjent teoretisk og/eller praktisk prøve før lisensinnehaver igjen kan delta i totalisatorløp.

HVORDAN OPPNÅ KJØRE-/MONTÉLISENS

Kravene beskrevet under det enkelte punkt for den lisensen det søkes om må oppfylles, og søkeren må ha bostedsadresse i Norge. Søkeren må gjennomføre og bestå kurs som beskrevet nedenfor, arrangert ved totalisator- og regionbaner eller kurssted godkjent av DNT. For å komme inn på kurs må søkeren være fylt henholdsvis 15 eller 17 år, avhengig av type lisens det søkes om.

Kursomfang og avgift

Minimum 35 timer fordelt på teori og praksis med størst vekt på praksis.

For søker til både kjøre- og montélisens påbygges kurset med minimum 5 timer praksis. Kursavgift henholdsvis kr. 3500,- eller kr. 4000,-.

For søker til montélisens med gyldig kjørelisens begrenses kurset til 12 timer praktisk del og med en kursavgift på kr. 1200,- Tilsvarende gjelder for søker til kjørelisens med gyldig montélisens.

For søkere som ikke har fylt 18 år ved kursets oppstart er kursavgift på kr 1200,-.

For søkere som tidligere har hatt gyldig lisens, og som innen fem kalenderår skal reaktivere denne, begrenses kurset til å omfatte den ordinære teoretiske delen, samt at søker må gjennomføre og få godkjent praktisk og teoretisk eksamen. For denne type kurs er kursavgift kr 1200,-.

Kursledelse

Kursledelse skal nedsettes av banens utnevnte lisensnemd, og skal minimum bestå av en dommer med autorisasjon A, én starter og én rutinert kjører og/eller én rutinert rytter.

Kursinnhold

Kurset har en teoretisk og en praktisk del.

Den praktiske delen skal bestå av klargjøring og påseling av hest, øvelser i volting og startprosedyrer, samt løpskjøring og /eller ridning. Deltagerne skal delta i minimum 10 arrangerte testløp med voltstart, og det skal veksles om spor.

Den teoretiske delen skal inneholde opplæring i Reglement for travsport i Norge, med vekt på bestemmelser som angår innmelding og starterklæring, startprosedyrer, utstyr, doping, løpskjøring/-ridning samt sanksjonsbestemmelser.

Når den teoretiske og praktiske del av kurset med en praktisk tentamen er gjennomført, kan kandidaten gå opp til eksamen.

Eksamen

Eksamen består av en teoretisk og en praktisk del hvor den teoretiske delen avlegges umiddelbart etter gjennomført kurs.

Teoretisk eksamen er en skriftlig prøve i Reglement for travsport i Norge, og utfyllende bestemmelser. Eksamen avlegges for og godkjennes av den lokale lisensnemd. Prøven kan, ved spesielle behov, avlegges muntlig.

Praktisk eksamen avlegges i prøveløp senest innen 8 måneder etter bestått teoretisk eksamen, og med hest som er startberettiget i totalisatorløp.

Minimumskrav for å bestå den praktiske delen av eksamen er at:

1. hesten godkjennes innen rammen for prøveløp for sin klasse.
2. kjøreren/rytteren godkjennes av hovedstarter.
3. kjøreren/rytteren ikke pådrar seg sanksjoner.

Prøveløpene skal være arrangert i tilknytning til totalisatorstevne eller registrert premiekjøring.

For å bestå eksamen må minimum 2 av inntil 5 kjørte/ridde løp være godkjente.

Draktfarger

Alle som søker om kjøre/montélisens skal ha egne, registrerte draktfarger.

Søknad om registrering av draktfarger sendes på spesielt skjema til DNT for registrering.

For draktfarger til ponnilisenser gjelder egne bestemmelser fastsatt i Særskilte bestemmelser for ponnitrav.

DNT godkjenner eller forkaster forslag til draktfarger. Drakten skal holdes i orden og kun benyttes i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende bestemmelser for drakter.

Når kjørelisensen ikke fornyes, reserveres draktfargene i tre år. Etter tre år blir registreringen strøket, og draktfargene kan tildeles andre.

BETINGELSER FOR **KJØRE/MONTÉ** LISENSENE:

TRENER KJØRELISENS

For å få eller beholde denne kjørelisens må vedkommende inneha **profesjonell trenerlisens A**.

Lisensen gir rett til å delta som kjører i alle typer travløp, med unntak av løp som er forbeholdt kjørere med andre typer lisenser.

Kjørelisensen omfattes av DNTs til enhver tid gjeldende trekkordning for oppsitt og prosenttrekk av brutto innkjørt beløp.

CATCHDRIVER KJØRELISENS

For å få denne kjørelisens må vedkommende ha avlagt godkjent eksamen ved Norsk Travtrenerskole og ha kjørt minimum 250 totalisatorløp. Vedkommende må også fylle kravene under pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 9 og 10 under krav for **profesjonell trenerlisens**. For å beholde lisensen må lisensinnehaveren til enhver tid fylle de ovennevnte krav, samt årlig kjøre minimum 250 totalisatorløp. Dersom kravet om antall kjørte løp ikke oppfylles kan vedkommende få utstedt lisens igjen etter begrunnet søknad til DNT. Lisensen gir rett til å delta som kjører i alle typer travløp, med unntak av løp som er forbeholdt kjørere med andre typer lisenser. Kjørelisensen omfattes av DNTs til enhver tid gjeldende trekkordning for oppsitt og prosenttrekk av brutto innkjørt beløp.

STALLANSATT KJØRELISENS

For å få eller beholde denne kjørelisens må vedkommende være fylt 18 år og fast ansatt i heldagsstilling på travtrenoerstall eller hos hesteeier som trener sine egne, ektefelle/samboers, barns eller foreldres hester selv.

1. Kjørelisens rekvirert av innehaver av **profesjonell trenerlisens** gir rett til å delta som kjører i alle typer travløp med unntak av løp som er forbeholdt kjørere med andre typer lisenser.
2. Kjørelisens rekvirert av **innehaver av amatør trenerlisens**, begrenses til å delta som kjører i travløp utskrevet for stallansatte, samt med hester arbeidsgiveren har i trening.

Lisensen rekvireres av arbeidsgiver, og arbeidsforholdet skal dokumenteres gjennom kopi av innmelding til, og årlig rapport fra trygdekontor. Rekvirenten er økonomisk ansvarlig for eventuelle bøter vedkommende blir ilagt i h.h.t. DNTs reglement. Kjørelisens rekvirert av innehaver av **profesjonell trenerlisens** bortfaller automatisk etter 2 måneder når rekvirent fratras rett til å inneha **travtrenerlisens** i mer enn 2 måneder.

Når arbeidsforholdet opphører, med unntak av eventuell permisjon for inntil et år, skal rekvirenten innberette dette til DNT, og kjørelisensen er ugyldig etter arbeidsforholdets opphør. Ved manglende innberetning ved opphør av arbeidsforhold ilegges rekvirenten et gebyr på kr. 1000,-

Kjørelisens rekvirert av innehaver av **profesjonell trenerlisens A** omfattes av DNTs til enhver tid gjeldende trekkordning for oppsitt og prosenttrekk av brutto innkjørt beløp. Trekkordning vil trekkes via rekvirentens konto.

AMATØR KJØRELISENS

For å få denne kjørelisens må vedkommende være fylt 18 år. Vedkommende selv, ektefelle/samboer eller slektning i rett opp- eller nedadstigende linje må være registrert som ansvarlig eier/**leier** i DNTs sertifiseringsregister. Denne forutsetning gjelder også for å beholde lisensen.

Lisensen gir rett til å delta i alle typer travløp, med unntak av løp som er forbeholdt kjørere med andre typer lisenser.

Innehaver av amatør kjørelisens kan ikke kreve eller motta direkte betaling for kjøring i travløp.

REKRUTT KJØRELISENS

For å få denne kjørelisens må vedkommende være fylt 16 år og ikke over fylte 23 år. Lisensen kan beholdes ut det året vedkommende fyller 23 år. Kjørelisensen er ikke betinget av at vedkommende selv, ektefelle/samboer eller slektning i rett opp- eller nedadstigende linje er registrert som ansvarlig eier/**leier** av hest i DNTs sertifiseringsregister. Lisensen gir rett til å delta som kjører i premie-, prøve- og mønstringsløp, og travløp utskrevet som amatør-, rekrutt- eller ungdomsløp, samt eventuelt dameløp. Innehaver av rekrutt kjørelisens kan ikke kreve eller motta direkte betaling for kjøring i travløp.

MONTÉLISENS

For å få montélisens må vedkommende være fylt 16 år. Ferdighetskravene er de samme som for lisenser for øvrig. Lisensen er ikke betinget av at vedkommende selv, ektefelle/samboer eller slektning i rett opp eller nedadstigende linje er registrert som ansvarlig eier/**leier** av hest i DNTs sertifiseringsregister.

Lisensen gir rett til å delta som rytter i alle typer montéløp.

Innehaver av montélisens kan ikke kreve eller motta direkte betaling for ridning i travløp, med unntak av montélisensinnehavere som har **trener kjørelisens**, catchdriver- eller stallansatt lisens.

Begrensning av kjøre-/riderettighet i totalisatorløp

For å kunne delta i totalisatorløp - med unntak av rene amatør-, stallansatte- og dameløp, med førstepremie kr 40 000 eller høyere, eller løp utskrevet til å inngå i V75-spillet, skal lisensinnehaveren forut for innmelding ha kjørt/ridd minimum:

- a. 300 totalisator-/premieløp totalt, og kjørt/ridd totalisator-/premieløp i løpet av de siste 8 måneder
- eller
- b. 8 totalisator-/premieløp de siste 8 måneder.

LISENSNEMD

Lisensnemd skal utnevnes av det enkelte arrangerende driftselskap og godkjennes av DNT. Den skal bestå av fem personer, blant disse skal det minimum være en representant fra administrasjonen, en representant fra travforbundet, en aktiv utøver og en autorisert banedommer. Lisensnemda utnevnes for tre år ad gangen.

Lisensnemda er ansvarlig for:

- Avvikling av lisenskurs (amatør trener- og kjøre-/montelisens)
- Godkjenning av nye lisenser, samt fornyelse
- Registrering av innrapporterte treningslister for banens lisensinnehavere
- Registrering av oppstillingssteder

Lisensnemda er bemyndiget til:

- Å utføre kontroll med at lisensinnehavere ikke bryter DNTs regelverk
- Oppfølging og kontroll av innrapporterte treningslister
- Å innstille ovenfor DNT om inndragning av lisenser
- Å rapportere til DNT om brudd på DNTs regelverk

SANKSJONSBESTEMMELSER

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av særskilte bestemmelser for trenerlisenser og kjøre-/montélisenser sanksjoneres etter sanksjonsbestemmelser som angitt i DNTs lov kapittel 12, samt Løpsreglementets kapittel 15.